

První etapa opravy kostela sv. Bartoloměje v Pardubicích je hotová

5.12.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Během letošního srpna obkroužilo portály pardubického kostela sv. Bartoloměje lešení. Některé části fasády totiž byly v havarijním stavu a začaly ohrožovat návštěvníky tohoto římsko-katolického svatostánku a zároveň pohřebního kostela Vojtěcha z Pernštejna. Farnost se do první etapy mohla pustit díky dotaci Pardubického kraje. Tyto práce jsou nyní u konce a lešení v předvánočním období z kostela mizí.

„O havarijním stavu této kulturní památky víme od roku 2023, projektant vyčíslil nutné náklady na opravy na 20 milionů korun. Farnost proto rozdělila projekt na etapy a shání peníze postupně. Letos pomohl Pardubický kraj částkou 3 miliony korun, aby se opravily hlavně ty části, které mohly ohrozit příchozí. Ve velmi nesoudržném stavu byla například socha Krista na kříži v horním štítu kostela. Ta byla vyrobena z římského cementu a už se začínala rozpadat. Nebyla ovšem jediná,“ uvedl radní pro kulturu Roman Línek. Příští rok zažádá farnost o příspěvek na regeneraci městské památkové rezervace od Ministerstva kultury a bude shánět i další zdroje.

Kostel sv. Bartoloměje získá staronovou tvář

První fáze opravy fasády zahrnovala západní štít lodi kostela a průčelí předsíně včetně restaurování vstupního portálu a umělecké výzdoby. Letošní práce vrcholí, vedle zedníků svou práci dokončují restaurátoři, kteří postupně očistili kamenné prvky, skleněné mozaiky a sochařskou výzdobu. V mnoha případech bylo nutné poškozené části sanovat, zakonzervovat a domodelovat chybějící části.

Obnova omítaných ploch štítů kostela získá nový vzhled, který však bude více odpovídat historickému vývoji stavby. „Podrobným rozbořem archivní dokumentace a analýzou dochovaných omítkových vrstev bylo zjištěno, že kostel byl v době celkové rekonstrukce a přístavby západní předsíně z roku 1912 podle návrhu architekta Bóži Dvořáka opatřen omítkami v šedohnědém odstínu malty nejspíše s režným povrchem bez dalších barevných nátěrů. Nepůvodní žlutobílá barevnost pochází z oprav fasády v 80. letech 20. století. V souladu s názorem pracovníků památkové péče je nový nátěr přizpůsoben vzhledu stavby ze začátku 20. století, a proto bude pojetí fasády jednobarevné a odstín bude laděn do šedookrově pískové barvy. Omítka se bude více přibližovat kamennému povrchu, což sníží kontrast mezi barvou omítky a barvou režného povrchu zdíva z pískovce a znělce. Výsledný výraz bude působit více uceleně a klidně a bude v souladu s původním architektonickým záměrem,“ vysvětlil změnu barevnosti architekt Lukáš Pavlík ze studia Med Pavlík architekti.

Kostel se v adventním čase znovu rozzáří

Kostel se v adventu nejen rozzáří zapálenými svícemi na adventním věnci, ale také se rozezvučí hudbou. Návštěvníky pozval arciděkan Jan Uhlíř: „Kromě nedělních bohoslužeb bude v kostele znít krásná hudba i při různých koncertech. Zvláštností jsou sobotní ranní roráty v klášterním kostele Panny Marie. Každou adventní sobotu v 7 hodin slavíme mši sv. při svíčkách za zpěvu staročeských adventních písní. V závěru adventní doby se začne v kostele sv. Bartoloměje připravovat betlém a skauti do kostela přinesou betlémské světlo. Den před Štědrým dnem (v pondělí 23. prosince v 17 hodin) mládež na farním dvoře uspořádá tradiční setkání se zpěvem vánočních písní a koled. Všichni jste srdečně zváni. Návštěvníky kostela sv. Bartoloměje také možná překvapí zvláštní výzdoba zavěšených stuh na mřížích. Jedná se o symbolické vyjádření modliteb za ulice. Jde o duchovní dar

našich věřících městu. Průběžně si bereme kartičky s názvy ulic z Pardubic a okolí a vyprošujeme Boží požehnání a ochranu všem lidem, kteří v nich žijí.“

Kostel na místě bývalého románského sídla cyriaků vypáleného husity vybudoval Vilém z Pernštejna v letech 1507-1514 v pozdně gotickém stylu. Jeho kamenicky zdobný portál do Kostelní ulice z roku 1519 je jednou z prvních významných renesančních památek nejen v Pardubicích, ale v Čechách vůbec. Na čestném místě v kostele je umístěn mramorový náhrobník nad hrobkou Vojtěcha z Pernštejna, který zemřel v roce 1534. V roce 1912 byla ke kostelu dostavěna předsíň, která je dnes hlavním vstupem.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/127188/prvni-etapa-opravy-kostela-sv-bartolomeje-v-pardubicich-je-hotova>